

Blanka Zec¹, bzec@suvag.hr

Lana Horvat¹, lhorvat@suvag.hr

Katarina Pavičić Dokoza¹, kpavicic@suvag.hr

Poliklinika za rehabilitaciju slušanja i govora SUVAG Zagreb¹

PRIMJENA ASISTIVNE TEHNOLOGIJE KOD OSOBA KOJE MUCAJU- STUEY UREĐAJ

Asistivna tehnologija termin je koji obuhvaća svu opremu, dijelove opreme, softverske programe i uređaje koji se primjenjuju s ciljem održavanja ili unapređivanja funkcionalnih sposobnosti te povećanje samostalnosti osoba s teškoćama. Osim što omogućava bolje svakodnevno funkcioniranje i uključivanje u aktivnosti, značajno doprinosi i kvaliteti života. Jedno od temeljnih ljudskih prava upravo je pravo na komunikaciju, odnosno na primanje i slanje poruka. Prema ASHA-i (American Speech-Language-Hearing Association) svi ljudi imaju pravo na maksimalnu moguću komunikaciju. Danas je za većinu ljudi život bez računala, računalnih programa, visoke tehnologije, interneta i obavljanja telefonskih poziva nezamisliv. Upravo razgovor telefonom poznata je situacija koja utječe na veću pojavnost mucanja i stresa kod osoba koje mucaju. The Stuttering Foundation of Amerika navodi neke oblike asistivne tehnologije koji se mogu primijeniti pri obavljanju telefonskih poziva kod osoba koje mucaju, ali i savjete kako se suočiti sa strahom od telefoniranja. Dosadašnja pomagala pri obavljanju telefonskih poziva osoba koje mucaju uglavnom se temelje na slušanju vlastitog govora uz zakašnjenje sa ciljem poboljšanja tečnosti govora (Delay). Uređaj STUEY jedinstveni je elektronički uređaj u svijetu, osmišljen u Hrvatskoj. STUEY omogućava korištenje vlastitog govora uz primjenu naučenih logopedskih govornih tehnika te ga kombinira sa snimljenim glasovnim zapisima u dijelovima telefonskog razgovora koje osobe koje mucaju smatraju najzahtjevnijima i uzrokuju pojačanu napetost, stres, tugu i nezadovoljstvo te na taj način nastoji povećati kvalitetu života osoba koje mucaju.

Broj znanstvenih radova o primjeni asistivne tehnologije kod osoba koje mucaju je malobrojan. Cilj ovog rada je prikazati rezultate učinkovitosti STUEY uređaja kod osoba koje mucaju koji su prikupljeni u Poliklinici za rehabilitaciju slušanja i govora SUVAG Zagreb u periodu od rujna-studenog 2021. godine u suradnji sa tvrtkom Etobico j.d.o.o. Podaci su prikupljeni u sklopu Europskog projekta EIT Health Regional Innovation Scheme. U diskusiji rada će se razmotriti daljnja primjena i poboljšanje tehničkih karakteristika uređaja.

Ključne riječi: *asistivna tehnologija, STUEY, mucanje, telefonski pozivi, stavovi*

APPLICATION OF ASSISTIVE TECHNOLOGY IN PERSONS WHO STUTTER-STUEY DEVICE

Assistive Technology is a term that encompasses all equipment, pieces of equipment, software programs and devices that are applied with the goal of maintaining or improving functional abilities and increasing the independence of people with disabilities. In addition to enabling the betterment of daily activities and involvement, it also significantly contributes to the quality of one's life. A fundamental human right is the right to communicate, to both receive and relay messages. According to ASHA (American Speech-Language-Hearing Association), all people have the right to maximum possible communication. Today for most people, life without computers, computer programs, high tech, the Internet, or making phone calls is unthinkable. Talking on the phone is a common circumstance that will significantly increase the incidence of stutter and stress in people who stutter. The Stuttering Foundation of America lists some forms of assistive technology that can be applied when a person that stutters make a phone call as well as advice on how to deal with the fear of phoning. So far aids for making phone calls by people who stutter are mostly based on listening to one's own speech with a delay in order to improve the fluency. STUEY, designed in Croatia, is a unique electronic device that allows the use of the stutterer's own speech, with the application of learned speech therapy and combines it with voice recordings in the parts of a telephone conversation that are considered the most demanding. The aid assists in helping the affected with frustration, despondence and reclusiveness, and thus increases their quality of life.

The number of scientific papers on the application of assistive technology in stutterers is minimal. The aim of this paper is to present the results of the effectiveness of the STUEY device in stutterers collected at the Polyclinic for Hearing and Speech Rehabilitation SUVAG Zagreb in the period from September to November 2021. in collaboration with Etobico j.d.o.o. Data is collected as part of the European project EIT Health Regional Innovation Scheme. In the discussion of the work, further application and improvement of the device will be considered.

Key words: *Assistive Technology, STUEY, Stuttering, phone calls, statements*